

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ім. М.І. ПИРОГОВА
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

ПРОЄКТ

ОСВІТНЬО – НАУКОВА ПРОГРАМА

«МЕДИЦИНА»

Третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

за спеціальністю I2 Медицина

галузі знань I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення

Кваліфікація: доктор філософії за спеціальністю I2 Медицина

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова вченої ради

_____/проф. Вікторія ПЕТРУШЕНКО
(протокол № _____ від _____ 2026 р.)

Освітня програма вводиться в дію з 01.09.2026 р.

**Ректор ЗВО _____/проф. Вікторія ПЕТРУШЕНКО
(наказ № _____ від _____ 2026 р.)**

Вінниця – 2026

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

ОСВІТНЬО – НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ «МЕДИЦИНА»

Третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

за спеціальністю I2 Медицина

галузі знань I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення

Кваліфікація: доктор філософії за спеціальністю I2 Медицина

Ректор ЗВО

Вікторія ПЕТРУШЕНКО

Проректор ЗВО з науково-педагогічної
роботи та післядипломної освіти

Олександр НАЗАРЧУК

Гарант ОП

Наталія ПЕНТЮК

Начальник наукового відділу

Інна КИРИЧЕНКО

Завідувач аспірантури та докторантури

Тетяна ЧОРНОПИЩУК

ПЕРЕДМОВА

Перегляд та редагування освітньо-наукової програми «Медицина» третього освітньо-наукового рівня вищої освіти за спеціальністю І2 Медицина галузі знань І Охорона здоров'я і соціальне забезпечення

Рік	Затвердження Вченою радою ВНМУ (дата, протокол №)	Наказ ректора про введення в дію ОНП (дата, наказ №)	Дата введення в дію ОНП
за спеціальністю 222 Медицина галузі знань 22 Охорона здоров'я (ІД в ЄДЕБО 68640)			
2016	Протокол №11 від 16.06.2016	Наказ №56 від 17.06.2016	01.09.2016
2019	Протокол №10 від 30.05.2019	Наказ № 74 від 03.06.2019	01.09.2019
2020	Протокол №2 від 17.09.2020	Наказ № 109 від 21.09.2020	01.10.2020
за спеціальністю І2 Медицина галузі знань І Охорона здоров'я і соціальне забезпечення			
2025	Протокол № 10 від 29.05.2025	Наказ № 88 від 30.05.2025	01.09.2025
2026	Протокол № від	Наказ № від	01.09.2026

Проектна група

ПЕНТЮК Наталія Олександрівна	доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри пропедевтики внутрішньої медицини, гарант освітньо-наукової програми
АНДРУШКО Інна Іванівна	доктор медичних наук, професор, проректор ЗВО з науково-педагогічної та навчальної роботи
КИРИЧЕНКО Інна Михайлівна	кандидат медичних наук, старший науковий співробітник, начальник наукового відділу
ЧОРНОПИЩУК Тетяна Іванівна	кандидат економічних наук, доцент, завідувач аспірантури та докторантури
ЗАПЧКО Наталія Валентинівна	доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри біохімії ім. професора О.О. Пентюка
СЕРГЕТА Ігор Володимирович	доктор медичних наук, професор, директор навчально-наукового Інституту громадського здоров'я, біології, контролю та профілактики хвороб
ПОКИДЬКО Марія Іванівна	доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри хірургії № 2
РАСПУТІНА Леся Вікторівна	доктор медичних наук, професор, професор ЗВО кафедри пропедевтики внутрішньої медицини
ОДНОРИГ Юлія Олегівна	здобувач ОНП «Медицина»

Рецензії-відгуки

Академічна спільнота:

Зовнішні стейкхолдери:

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ «МЕДИЦИНА»

зі спеціальності І2 Медицина галузі знань І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти	Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова МОЗ України
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень
Ступінь вищої освіти	Доктор філософії
Галузь знань	І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення
Спеціальність	І2 Медицина
Форма навчання	Очна (денна, вечірня), заочна
Освітня кваліфікація	Доктор філософії за спеціальністю Медицина
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти – доктор філософії Галузь знань – І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення Спеціальність – І2 Медицина
Офіційна назва освітньої програми	«Медицина»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом доктора філософії, одиничний, 54 кредити ЄКТС, термін навчання – 4 роки
Наявність акредитації	Акредитована Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти. Сертифікат № 626, дата видачі 10.09.2020, термін дії до 01.07.2026
Цикл/рівень	Третій (освітньо-науковий) рівень / Національна рамка кваліфікацій (НРК) України - 8 рівень / Європейська рамка кваліфікацій для навчання впродовж життя (EQF-LLL) – 8 рівень / Рамка кваліфікацій Європейського простору вищої освіти (QF-EHEA) – третій цикл
Передумови	Освітній ступінь магістра зі спеціальності Медицина (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста, 7 рівень НРК)
Мова(и) викладання	Українська, англійська (окремі дисципліни)
Термін дії освітньо-наукової програми	3 2026 року до наступного перегляду
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньо-наукової програми	https://www.vnmu.edu.ua/підготовка-кадрів/аспірантура
2 – Мета освітньо-наукової програми	
Здобуття особою теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення для системи охорони здоров'я	
3 – Характеристика освітньо-наукової програми	
Предметна область (галузь знань,	Галузь знань І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення» Спеціальність І2 «Медицина».

<p>спеціальність)</p>	<p>Об'єкт(и) вивчення та/або діяльності: профілактика, діагностика та лікування захворювань, методологія наукового дослідження, аналіз отриманих даних та презентація результатів дослідження у сфері охорони здоров'я, медичної науки та освіти.</p> <p>Цілі навчання: набуття здатності до самостійної дослідницько-інноваційної діяльності у сфері медицини, генерації нових наукових ідей з дотриманням принципів академічної доброчесності, вирішення актуальних наукових завдань сучасної медицини, інтеграції нових наукових знань у теоретичну та практичну медицину.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: науково обґрунтовані поняття та теорії, концепції закономірностей виникнення, профілактики, діагностики та лікування захворювань.</p> <p>Методи, методики та технології: клінічні навички сформовані відповідно до професійної спеціалізації, методи наукових досліджень та статистичної обробки отриманих даних, формування науково обґрунтованих результатів, методики комунікації та науково-педагогічної діяльності, методи доказової медицини та прийняття рішень, медичні інформаційно-аналітичні технології.</p> <p>Інструменти та обладнання: сучасне лікувально-діагностичне медичне обладнання та інструменти, аналітичне обладнання, спеціалізоване програмне забезпечення, необхідні для наукових досліджень в медицині</p>
<p>Академічні права випускників:</p>	<p>Після отримання наукового ступеня доктора філософії випускник має право на здобуття наукового ступеня доктора наук та присудження відповідних вчених звань.</p>
<p>Орієнтація освітньої програми</p>	<p>Освітньо-наукова, дослідницька</p>
<p>Основний фокус освітньої програми</p>	<p>Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти у галузі знань І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення, спеціальності І2 Медицина. Наукові дослідження в галузі фундаментальної та клінічної медицини за напрямками: нормальна анатомія; патологічна анатомія; фізіологія; патологічна фізіологія; фармакологія; мікробіологія; гістологія; медична біохімія; акушерство та гінекологія; внутрішні хвороби; кардіологія; ревматологія; пульмонологія; гастроентерологія; онкологія; шкірні та венеричні хвороби; інфекційні хвороби; фтизіатрія; ендокринологія; клінічна алергологія; нервові хвороби; психіатрія; загальна практика – сімейна медицина; офтальмологія; оториноларингологія; травматологія та ортопедія; хірургія; серцево-судинна та ендоскопічна хірургія; анестезіологія та інтенсивна терапія; судова медицина; урологія; клінічна фармакологія; соціальна медицина; гігієна та професійна патологія; педіатрія; дитячі інфекційні хвороби; дитяча хірургія.</p> <p><i>Ключові слова:</i> доктор філософії, медицина, охорона здоров'я, вища освіта</p>
<p>Особливості програми</p>	<p>Освітньо-наукова програма (ОНП) спрямована на якісну підготовку докторів філософії за спеціальністю Медицина шляхом реалізації освітнього і наукового процесу в умовах єдиного медичного, наукового і соціально-економічного простору з урахуванням регіональних та національних потреб, наукових та клінічних інновацій, на засадах дослідницької етики, академічної доброчесності, безбар'єрності та гендерної рівності.</p> <p>ОНП дозволяє задовільнити наукові інтереси здобувачів у понад 35 наукових напрямках дослідження. Наукова складова підготовки включає фундаментальний та/або експериментальний та/або</p>

	<p>клінічний дослідницький компонент, який реалізується під керівництвом досвідчених вчених, представників сформованих наукових шкіл, професіоналів-практиків, членів міжнародних та національних наукових та професійних асоціацій.</p> <p>ОНП забезпечує набуття здобувачами освіти новітніх знань, фахових компетентностей з ефективного управління науковими проєктами, дизайну і презентації результатів наукового дослідження, академічного письма, наукової дискусії українською та іноземною мовами, публікаційної активності у відповідності до засад належної статистичної, лабораторної та клінічної практики.</p> <p>ОНП вирізняється практико-орієнтованим підходом до здобуття компетентностей, що забезпечується педагогічною та клінічною/лабораторною практикою у структурних підрозділах, наукових лабораторіях, симуляційному центрі, Університетській клініці, медико-психологічному центрі ВНМУ ім. М.І. Пирогова, а також провідних медичних закладах міста та області (КНП «Вінницька обласна клінічна лікарня ім. М.І. Пирогова Вінницької обласної ради», КНП «Вінницька обласна дитяча клінічна лікарня Вінницької обласної ради», КНП «Вінницька міська клінічна лікарня №1», КНП «Вінницька міська клінічна лікарня швидкої медичної допомоги», КНП «Вінницький регіональний центр серцево-судинної патології», Військово-медичний клінічний центр Центрального регіону та інших).</p> <p>ОНП реалізується у малих групах, викладається українською та англійською (окремі освітні компоненти) мовами.</p>
<p>Обсяг програми у кредитах ЄКТС</p>	<p>Програма підготовки докторів філософії розрахована на 4 роки і включає освітню та наукову складові.</p> <p>Наукова складова програми передбачає проведення власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді дисертації.</p> <p>Освітня складова програми складає 54,0 кредитів ЄКТС та містить нормативні (обов'язкові) та вибіркові освітні компоненти.</p> <p>Нормативні освітні компоненти складають 37,0 кредитів (68,5%), серед них: компоненти загальної підготовки - 24,0 кредити (44,4 %), професійної підготовки – 13 кредитів (24,0 %), в тому числі 6 кредитів практики.</p> <p>Вибіркові освітні компоненти складають 17 кредитів (31,5%), серед них: компоненти загальної підготовки – 9,0 кредитів (16,7 %), професійної підготовки – 8,0 кредитів (14,9 %).</p> <p>ОНП та навчальний план аспірантури є основою для формування аспірантом індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи.</p> <p>В індивідуальному навчальному плані зазначаються обов'язкові освітні компоненти, освітні компоненти вільного вибору з урахуванням тематики дослідження та наукових інтересів здобувача, а також «трансферні кредити» ЄКТС, здобуті в іншому закладі вищої освіти або науковій установі і зараховані вченою радою ВНМУ ім. М.І. Пирогова.</p> <p>Індивідуальний план наукової роботи відповідає науковій складовій ОНП та має бути погоджений з науковим керівником. У цьому документі мають бути зазначені терміни, вимоги та форма запланованих і виконаних аспірантом дій, а також кількісні показники наукової діяльності, які враховуються для проміжної атестації.</p>

4 – Здатність випускників освітньо-наукової програми до працевлаштування та подальшого навчання	
Здатність до працевлаштування	<p>Фахівець може займати посади (за ДК 003:2010):</p> <p>2310 Викладачі університету та інших вищих навчальних закладів: 2310.1 Доцент; 2310.2 Асистент / Викладач вищого навчального закладу.</p> <p>2359 Інші наукові співробітники в галузі навчання: 2359.1 Науковий співробітник, науковий співробітник – консультант.</p> <p>2229 Інші професіонали в галузі медицини (крім сестринської справи та акушерства): 2229.1 Науковий співробітник, науковий співробітник – консультант.</p> <p>2221 Професіонали в галузі лікувальної справи: 2221.1 Науковий співробітник, науковий співробітник-консультант (галузь лікувальної справи, крім стоматології); 2221.2 Лікар</p>
Подальше навчання	<p>Навчання в докторантурі; Навчання та підвищення кваліфікації у закладах вищої освіти і наукових установах в Україні; Навчання та стажування за кордоном.</p>
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Освітня підготовка аспірантів ґрунтується на студентсько-центрованому навчанні, самонавчанні з урахуванням принципів академічної свободи з можливістю формування індивідуальної освітньої траєкторії в рамках програм академічної мобільності, проблемно-орієнтованому навчанні задля продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності. Під час освітньої підготовки здобувач має оволодіти технологією інформаційного пошуку, методологією наукового дослідження, наукової комунікації, презентацій результатів дослідження, написання наукових публікацій, дисертації тощо. Навчання передбачає виконання самостійного наукового дослідження з використанням ресурсної бази університету та партнерів під індивідуальним науковим керівництвом, підтримкою і консультуванням.</p> <p>Навчання включає лекції, мультимедійні та інтерактивні лекції, семінарські, інтерактивні практичні заняття, наукові та клінічні дискусії, клінічну/лабораторну та педагогічну практики.</p>
Оцінювання	<p>Оцінювання знань, навичок та умінь аспірантів здійснюється у ВНМУ ім. М.І. Пирогова на підставі положення про організацію освітнього процесу.</p> <p>Система оцінювання освітньої складової програми включає: поточний та підсумковий контроль (заліки, диференційовані заліки, іспити). Контроль виконання освітньо-наукової програми відбувається під час щорічної проміжної та річної атестації: аспірант звітує перед кафедрою та відділом аспірантури ВНМУ ім. М.І. Пирогова про виконання індивідуального плану згідно освітньо-наукової програми.</p> <p>Оцінювання успішності наукової складової програми відбувається з урахуванням кількості виступів на наукових конференціях</p>

	(вітчизняних та закордонних), наукових публікацій (в тому числі у періодичних наукових виданнях інших держав, які входять до Організації економічного співробітництва та розвитку та/або Європейського Союзу; а також публікацій у базах Scopus та Web of Science), патентів, нововведень, участі у міжнародних проектах та стажуваннях, індексу цитування.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної медичної діяльності, проводити оригінальне наукове дослідження та здійснювати дослідницько-інноваційну діяльність в галузі охорони здоров'я на основі глибокого переосмислення наявних та створення нових цілісних теоретичних або практичних знань та/або професійної практики.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 1. Здатність до підвищення професійної кваліфікації.</p> <p>ЗК 2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 3. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми, генерувати ідеї.</p> <p>ЗК 4. Здатність розробляти та управляти проектами.</p> <p>ЗК 5. Здатність до спілкування у професійному середовищі та з представниками інших професій у національному та міжнародному контексті.</p> <p>ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 7. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.</p>
Спеціальні (фахові) компетентності (ФК)	<p>ФК1. Здатність до розуміння предметної області за обраним науковим напрямом та освітньою діяльністю.</p> <p>ФК2. Здатність виявляти потребу в додаткових знаннях у сфері медицини та за напрямком наукових досліджень, генерувати наукові гіпотези.</p> <p>ФК3. Здатність формулювати дослідницьке питання, розробляти проект наукового дослідження.</p> <p>ФК4. Здатність обирати методи та кінцеві точки дослідження відповідно до цілей та завдань наукового проекту.</p> <p>ФК5. Володіння сучасними методами наукового дослідження.</p> <p>ФК6. Здатність інтерпретувати результати наукових досліджень, проводити їх коректний аналіз та узагальнення.</p> <p>ФК7. Здатність до впровадження нових знань (наукових даних) в науку, освіту та інші сектори суспільства.</p> <p>ФК8. Здатність до представлення результатів наукових досліджень в усній і письмовій мові відповідно до національних та міжнародних стандартів.</p> <p>ФК9. Здатність до організації та реалізації педагогічної діяльності.</p> <p>ФК10. Здатність до лідерства, керування колективом.</p> <p>ФК11. Дотримання етики та академічної доброчесності.</p>
7 – Програмні результати навчання (ПРН)	
<p>ПРН 1. Демонструвати безперервний розвиток власного інтелектуального та загальнокультурного рівня, самореалізації.</p> <p>ПРН 2. Інтерпретувати та аналізувати інформацію з використанням новітніх інформаційних технологій.</p>	

- ПРН 3. Виявляти не вирішені проблеми у предметній області, формулювати питання та визначати шляхи їх рішення.
- ПРН 4. Формулювати наукові гіпотези, мету і завдання наукового дослідження.
- ПРН 5. Розробляти дизайн та план наукового дослідження.
- ПРН 6. Виконувати оригінальне наукове дослідження.
- ПРН 7. Пояснювати принципи, специфічність та чутливість методів дослідження, інформативність обраних показників.
- ПРН 8. Володіти, вдосконалювати та впроваджувати нові методи дослідження за обраним напрямом наукового проекту та освітньої діяльності.
- ПРН 9. Аналізувати результати наукових досліджень, використовувати методи статистичного дослідження.
- ПРН 10. Впроваджувати результати наукових досліджень у освітній процес, медичну практику та суспільне життя.
- ПРН 11. Презентувати результати наукових досліджень у формі презентації, доповідей, публікацій українською та іноземною мовою.
- ПРН 12. Розвивати комунікації в професійному середовищі й громадській сфері.
- ПРН 13. Організовувати освітній процес, оцінювати ефективність освітнього процесу та рекомендувати шляхи його удосконалення.
- ПРН 14. Організовувати роботу колективу (здобувачів вищої освіти, колег, міждисциплінарної команди).
- ПРН 15. Дотримуватися етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами; дотримуватися академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення

Кадрове забезпечення реалізації програми відповідає Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності закладів освіти у сфері вищої освіти для третього (освітньо-наукового) рівня.

Викладання та наукове керівництво аспірантами здійснюється науково-педагогічними працівниками з науковим ступенем та вченим званням. Кадровий потенціал університету представлений понад 100 докторами наук, понад 600 кандидатами наук та докторами філософії, в тому числі 6 лауреатами Державної премії України та 16 працівниками, удостоєними почесними званнями Заслужений лікар України, Заслужений працівник освіти України.

Патентна та публікаційна активність співробітників знаходиться на високому рівні. За останні 5 роки понад 2200 статей опубліковані у фахових журналах, що індексуються в міжнародних базах Scopus та Web of Science, отримано понад 100 охоронних документів. У 2025 році National H-index ВНМУ ім. М.І. Пирогова склав 46, Scopus H-індекс – 40, Web of Science H-індекс – 37.

Реалізацію ОНП та наукове керівництво здобувачами забезпечують науково-педагогічні працівники з понад 10 наукових шкіл:

- анатоמו-морфологічна школа розробляє нормативні закономірності соматичних та сомато-вісцеральних пропорцій організму людини, досліджує морфогенез та гістогенез плода;
- мікробіологічна школа вивчає властивості пріоритетних збудників інфекційних ускладнень, пов'язаних з наданням медичної допомоги, бойовою травмою та розробляє нові антимікробні лікарські засоби;
- біохімічна школа досліджує біохімічні механізми розвитку патологічних станів та обґрунтовує нові підходи до їх метаболічної корекції;
- фармакологічна школа серед продуктів хімічного синтезу

	<p>досліджує фізіологічно-активні сполуки, які є основою для створення нових лікарських засобів;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ терапевтична школа вивчає генетичні, середовищні, функціональні, метаболічні чинники розвитку захворювань внутрішніх органів, прогнозування їх перебігу та ефективності лікування, в тому числі за умов коморбідності; ▪ хірургічна школа проводить наукові дослідження нових підходів до діагностики, профілактики, прогнозування гострих і хронічних хірургічних захворювань, розробки та удосконалення існуючих та впровадження ефективних сучасних методів хірургічної допомоги, в тому числі із застосуванням мініінвазивних технологій, в умовах мирного і воєнного часу; ▪ педіатрична школа працює за напрямом удосконалення діагностики, лікування, визначення прогнозу соматичних та орфанних захворювань у дітей та захворювань недоношених дітей; ▪ школа дитячої хірургії досліджує нові методи діагностики, профілактики, прогнозування хірургічних захворювань дитячого віку та розробляє і впроваджує ефективні сучасні хірургічні методи надання допомоги при вроджених та набутих вадах розвитку, гострих та хронічних хірургічних захворюваннях, новоутвореннях дитячого віку, захворюваннях репродуктивних органів у дітей; ▪ школа акушерів-гінекологів досліджує прогнозування, діагностику, лікування та профілактику захворювань репродуктивної системи у жінок; ▪ школа гігієни, екології, соціальної медицини та організації охорони здоров'я вивчає питання моніторингу впливу чинників навколишнього середовища на організм людини, проблеми гігієни дітей, підлітків і молоді, університетської гігієни, психогігієни, гігієни адаптаційного процесу, питання профілактики сезонної алергії, запобігання виникнення новоутворень і серцево-судинних захворювань, обґрунтування сучасних заходів профілактики стрес-асоційованих захворювань серед військовослужбовців; ▪ анестезіологічна школа проводить дослідження з мультимодального анестезіологічного забезпечення інтенсивної терапії хірургічних, терапевтичних, гінекологічних хворих та поранених військовослужбовців. <p>Науково-педагогічні працівники постійно підвищують кваліфікацію в Україні і за кордоном.</p>
<p>Матеріально-технічне забезпечення</p>	<p>Матеріально-технічне забезпечення реалізації програми відповідає Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності закладів освіти у сфері вищої освіти для третього (освітньо-наукового) рівня. Наявні навчальні та лекційні аудиторії, забезпечені комп'ютерними робочими місцями, мультимедійним обладнанням, технічними засобами навчання для проведення циклу дисциплін загальної і професійної підготовки. В університеті створено якісне та безпечне освітнє середовище: 3 основних навчальних корпуси, 1 лабораторний корпус, сучасна наукова бібліотека, типографія, медико-психологічний центр, спортивні зали, новий сучасний стадіон, пункти харчування, обладнані пандуси та підйомник.</p> <p>Здобувачі ступеня доктора філософії мають змогу проводити дослідження у наукових підрозділах університету: науково-дослідний центр; експериментально-біологічна клініка (віварій); сертифіковані та атестовані лабораторії: науково-дослідна лабораторія функціональної морфології та генетики розвитку, навчально-наукова клініко-</p>

	<p>діагностична лабораторія полімеразно-ланцюгової реакції, науково-дослідна лабораторія експериментальної нейрофізіології, клініко-діагностична гастроентерологічна лабораторія, бактеріологічна лабораторія, науково-дослідна лабораторія доклінічного вивчення фармакологічних речовин, навчально-науково-дослідна лабораторія вивчення алергенних факторів довкілля, науково-дослідна клініко-діагностична лабораторія ВНМУ ім. М.І. Пирогова, клініко-діагностична лабораторія Університетської клініки.</p>
<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</p>	<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення реалізації програми відповідає Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності закладів освіти у сфері вищої освіти для третього (освітньо-наукового) рівня і включає:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ опис освітньо-наукової програми та навчального плану; робочі програми та силабуси освітніх компонент, презентації вибіркового компонент; робочі програми для проходження практик. ▪ офіційний веб-сайт університету http://vnmu.edu.ua, на якому розміщена інформація про структуру, ліцензії, сертифікати про акредитацію; положення, які регламентують освітній процес та надання освітніх послуг, упередження та вирішення конфліктів; кодекс академічної доброчесності; освітню, наукову, видавничу діяльність, атестацію наукових кадрів; навчальні плани, графіки освітнього процесу, правила прийому; веб-сторінки кафедр (із всіма необхідними навчально-методичними матеріалами) та структурних підрозділів. ▪ наукова бібліотека із фондом у понад 570 тис. примірників видань з різних галузей знань. Література медичної тематики складає 82% від загального фонду. Із них: наукових видань 37 % та навчальних видань 33,3 %. Фонд періодичних видань – 108 682 примірників (18%). Електронний каталог бібліотеки містить 465 тис. записів, із них 1450 електронних документів. База даних журнальних статей налічує понад 320 тис. записів та має глибину пошуку 28 років (до 1997 року). Зал електронної інформації забезпечений 30 комп'ютерами із вільним доступом до мережі Інтернет. Через IP-адресу бібліотеки забезпечено доступ до електронних платформ навчальних ресурсів компанії Elsevier: ClinicalKey, Complete Anatomy, Osmosis; ресурсів BMJ Best Practice та BMJ Learning; повнотекстових електронних ресурсів Research4Life (понад 203 тис. наукових журналів і монографій); ресурсів Physiopedia Plus (782 курси для фахівців з фізичної реабілітації, серед яких 345 курсів українською мовою, безкоштовні повнотекстові книги і журнали); наукометричних баз (Scopus, Web of Science), електронної бібліотеки Science Direct (містить понад 3,3 млн. статей відкритого доступу); інституційного репозитарію (понад 6000 документів). <p>Результати наукових досліджень здобувачі та співробітники мають змогу публікувати у 2 університетських періодичних виданнях:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Вісник Вінницького національного медичного університету – фахове наукове видання України у галузі медичних та біологічних наук. Індукується в міжнародних наукометричних базах Crossref (doi prefix: 10.31393), Google Scholar Metrics, National Library of Ukraine Vernadsky, Index Copernicus International; ▪ Reports of Morphology – фахове наукове видання України у галузі медичних та біологічних наук. Індукується в міжнародних наукометричних базах Crossref (doi prefix: 10.31393), Scopus, Index Copernicus International, Google Scholar Metrics, National Library of

	Ukraine Vernadsky
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Національна мобільність здійснюється на підставі чинного законодавства, Закону України «Про Вищу освіту», Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу ВНМУ ім. М.І. Пирогова, індивідуальної заяви здобувача.
Міжнародна кредитна мобільність	Міжнародна кредитна мобільність здійснюється на підставі чинного законодавства та Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу ВНМУ ім. М.І. Пирогова, а також на підставі угод про співробітництво з окремими закладами з виконання спільних наукових розробок з актуальних для України проблем медицини, обміну науковими та науково-педагогічними співробітниками, здобувачами та аспірантами з закордонними університетами та медичними закладами, а також за індивідуальною заявою здобувача.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Вступ іноземних здобувачів відбувається відповідно до «Правил прийому до аспірантури та докторантури Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова іноземців та осіб без громадянства». Навчання відбувається відповідно до «Положення про порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Вінницькому національному медичному університеті ім. М.І. Пирогова».

2. Перелік компонент освітньо-наукової програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОНП

№ н/д	Код н/д	Перелік компонент ОП Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, практики)	Кількість кредитів	Розподіл по семестрам						Форма підсумкового контролю
				1	2	3	4	5	6	
1	2	3	4	5						6
1. Обов'язкові компоненти (ОК)										
1.1	Цикл загальної підготовки									
1.1.1	Блок загальнонаукових компетентностей									
1.1.1.1	ОК1	Філософія науки, академічна доброчесність та етика дослідника	4,0	*	*					Дз
1.1.2	Блок мовних компетентностей									
1.1.2.1	ОК2	Англійська мова в академічній та дослідницькій діяльності	4,0	*	*	*	*	*		І
1.1.2.2	ОК3	Українська наукова мова	3,0		*					Дз
1.1.3	Блок універсальних навичок дослідника									
1.1.3.1	ОК4	Публікаційна активність та наукометричні бази даних	3,0	*						З
1.1.3.2	ОК5	Академічне письмо	3,0		*					Дз
1.1.3.3	ОК6	Методологія наукових досліджень та основи написання наукових проєктів	3,0			*				Дз
1.1.3.4	ОК7	Медична статистика. Належна статистична практика	3,0				*			Дз
1.2.	Цикл професійної підготовки									
1.2.1	ОК8	Дидактика вищої школи	3,0				*			З
1.2.2	ОК9	Сучасна медицина: інтегрований курс	5,0	*	*					Дз
1.2.3	ОК10	Педагогічна практика	3,0					*		Дз
1.2.4	ОК11	Клінічна (лабораторна) практика за спеціальністю	3,0			*	*			Дз
1. Всього			37,0							
2. Вибіркові компоненти (ВК)										
2.1	Цикл загальної підготовки									
2.1.1	ВК1	Вибірковий блок 1 загальнонаукових компетентностей *	3,0		*					З
2.1.1.1	ВК1.1	Медична етика та деонтологія	3,0		*					З
2.1.1.1	ВК1.2	Біоетичні та медико-правові основи наукових досліджень	3,0		*					З
2.1.1.1	ВК1.3	Соціальна психологія	3,0		*					З
2.1.1.1	ВК1.4	Лідерство та корпоративна відповідальність медичного бізнесу	3,0		*					З
2.1.1.1	ВК1.5	Стратегічний менеджмент	3,0		*					З

1	2	3	4	5						6
				1	2	3	4	5	6	
2.1.2	ВК2	Вибірковий блок 2 універсальних навичок дослідника **	3,0			*				3
2.1.2.1.	ВК2.1	Дизайн та презентація результатів наукового дослідження	3,0			*				3
2.1.2.1.	ВК2.2	Сучасні інформаційні технології в медичних дослідженнях	3,0			*				3
2.1.2.1.	ВК2.3	Доклінічні дослідження. Належна лабораторна практика	3,0			*				3
2.1.2.1.	ВК2.4	Клінічні дослідження. Належна клінічна практика	3,0			*				3
2.1.2.1.	ВК2.5	Захист прав інтелектуальної власності в охороні здоров'я	3,0			*				3
2.1.3.	ВК3	Вибірковий блок 3 мовних компетентностей ***	3,0				*			3
2.1.3.1.	ВК3.1	Друга іноземна мова	3,0				*			3
2.1.3.1.	ВК3.2	English Academic Writing	3,0				*			3
2.1.3.1.	ВК3.3	English for academics	3,0				*			3
2.1.3.1.	ВК3.4	Українська мова як іноземна в науковій сфері (для іноземних громадян)	3,0				*			3
2.2.	Цикл професійної підготовки									
2.2.1.	ВК4	Вибірковий блок 4 – спеціалізованих дисциплін ****	5							
2.2.1.1	ВК4.1	Акушерство та гінекологія	5			*	*	*		I
2.2.1.1	ВК4.2	Внутрішні хвороби	5			*	*	*		I
2.2.1.1	ВК4.3	Онкологія	5			*	*	*		I
2.2.1.1	ВК4.4	Кардіологія	5			*	*	*		I
2.2.1.1	ВК4.5	Ревматологія	5			*	*	*		I
2.2.1.1	ВК4.6	Інфекційні хвороби	5			*	*	*		I
2.2.1.1	ВК4.7	Нервові хвороби	5			*	*	*		I
2.2.1.1	ВК4.8	Психіатрія	5			*	*	*		I
2.2.1.1	ВК4.9	Офтальмологія	5			*	*	*		I
2.2.1.1	ВК4.10	Оториноларингологія	5			*	*	*		I
2.2.1.1	ВК4.11	Шкірні та венеричні хвороби	5			*	*	*		I
2.2.1.1	ВК4.12	Травматологія та ортопедія	5			*	*	*		I
2.2.1.1	ВК4.13	Фтизіатрія	5			*	*	*		I
2.2.1.1	ВК4.14	Клінічна фармакологія	5			*	*	*		I
2.2.1.1	ВК4.15	Нормальна анатомія	5			*	*	*		I
2.2.1.1	ВК4.16	Патологічна анатомія	5			*	*	*		I
2.2.1.1	ВК4.17	Фізіологія	5			*	*	*		I
2.2.1.1	ВК4.18	Патологічна фізіологія	5			*	*	*		I
2.2.1.1	ВК4.19	Фармакологія	5			*	*	*		I

1	2	3	4	5						6
				1	2	3	4	5	6	
2.2.1.1	ВК4.20	Мікробіологія	5			*	*	*		I
2.2.1.1.	ВК4.21	Гістологія	5			*	*	*		I
2.2.1.1	ВК4.22	Хірургія	5			*	*	*		I
2.2.1.1	ВК4.23	Медична біохімія	5			*	*	*		I
2.2.1.1	ВК4.24	Анестезіологія та інтенсивна терапія	5			*	*	*		I
2.2.1.1	ВК4.25	Ендокринологія	5			*	*	*		I
2.2.1.1	ВК4.26	Дитячі інфекційні хвороби	5			*	*	*		I
2.2.1.1	ВК4.27	Гастроентерологія	5			*	*	*		I
2.2.1.1	ВК4.28	Загальна практика – сімейна медицина	5			*	*	*		I
2.2.1.1	ВК4.29	Судова медицина	5			*	*	*		I
2.2.1.1	ВК4.30	Урологія	5			*	*	*		I
2.2.1.1	ВК4.31	Пульмонологія	5			*	*	*		I
2.2.1.1	ВК4.32	Соціальна медицина	5			*	*	*		I
2.2.1.1	ВК4.33	Гігієна та професійна патологія	5			*	*	*		I
2.2.1.1	ВК4.34	Педіатрія	5			*	*	*		I
2.2.1.1	ВК4.35	Дитяча хірургія	5			*	*	*		I
2.2.1.1	ВК4.36	Клінічна алергологія	5			*	*	*		I
2.2.1.1	ВК4.37	Серцево-судинна хірургія	5			*	*	*		I
2.2.2.	ВК5	Вибірковий блок 5 - поглибленого вивчення окремих дисциплін *****	3,0							
2.2.2.1	ВК5.1	Клінічна фармакологія	3,0					*		3
2.2.2.1.	ВК5.2	Клінічна фізіологія, патофізіологія, медична генетика	3,0					*		3
2.2.2.1	ВК5.3	Клінічна біохімія та мікробіологія	3,0					*		3
2.2.2.1	ВК5.4	Клінічна морфологія	3,0					*		3
2.2.2.1	ВК5.5	Побічна дія ліків	3,0					*		3
2.2.2.1	ВК5.6	Профілактика сезонних захворювань та захворювань, які регулюються міжнародними медико-соціальними правилами	3,0					*		3
2.2.2.1	ВК5.7	Психогігієна та актуальні проблеми університетської гігієни	3,0					*		3
2.2.2.1	ВК5.8	Ключові концепції лікарської токсикології	3,0					*		3
2.2.2.1	ВК5.9	Біобезпека та інфекційний контроль у клінічній практиці	3,0					*		3
2. Всього			17,0							
Загальний обсяг освітньої програми			54,0							

Примітки:

1. Перелік скорочень: З – залік, Дз – диференційований залік, І – іспит, ЗУК – загальноуніверситетський каталог вибіркових дисциплін

2. Порядок обрання ВК:

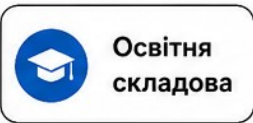
* – мінімум 1 ВК з блоку ВК1 або 1 ВК із ЗУК;

** – мінімум 1 ВК з блоку ВК2;

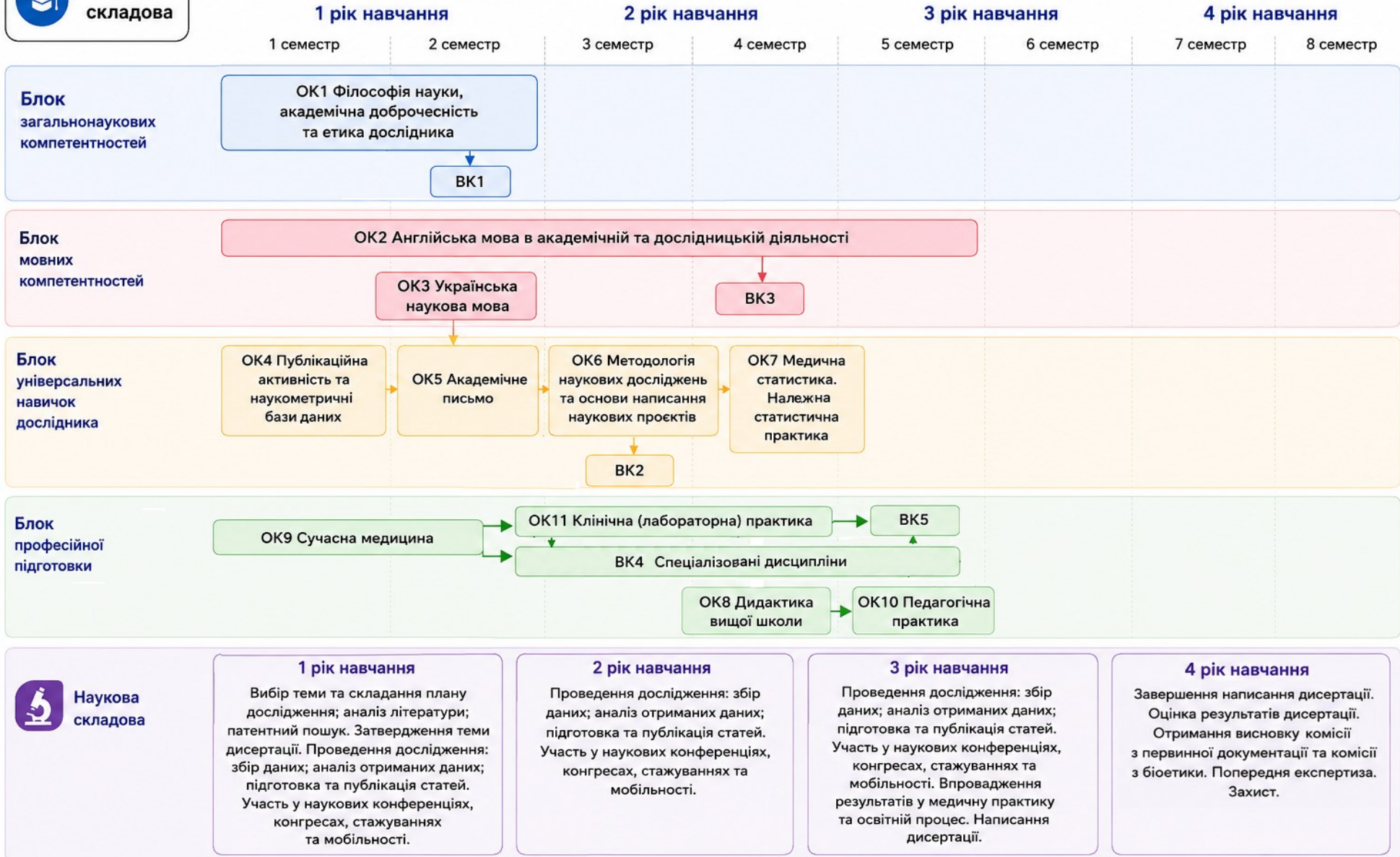
*** – мінімум 1 ВК з блоку ВК3 або 1 ВК мовного спрямування із ЗУК;

**** – мінімум 1 ВК з блоку ВК4;

***** – мінімум 1 ВК з блоку ВК5.

2.2. Структурно-логічна схема освітньо-наукової програми

3. АТЕСТАЦІЯ ЗДОБУВАЧІВ ТРЕТЬОГО (ОСВІТНЬО-НАУКОВОГО) РІВНЯ

Форми атестації здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії	<p>Атестація здобувача ступеня доктора філософії здійснюється відкрито та публічно разовою спеціалізованою вченою радою на підставі успішного виконання здобувачем освітньо-наукової програми, публічного захисту дисертації та засвідчує відповідність результатів наукової роботи здобувача вимогам освітньо-наукової програми.</p> <p>Дисертація здобувача ступеня доктора філософії є кваліфікаційною науковою роботою, яка виконана здобувачем особисто під керівництвом наукового керівника. Дисертація повинна містити нові науково обґрунтовані результати проведених здобувачем досліджень, які виконують конкретне наукове завдання, що має істотне значення для галузі знань.</p> <p>Дисертація має бути розміщена на сайті закладу вищої освіти. Документом, який засвідчує присудження ступеня доктора філософії з галузі знань І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення спеціальності І2 Медицина, є диплом доктора філософії державного зразка.</p>
Вимоги до заключної кваліфікаційної роботи	<p>Здобувач проводить наукові дослідження згідно з індивідуальним планом наукової роботи, який затверджується Вченою радою.</p> <p>Індивідуальний план наукової роботи завершується захистом дисертації; індивідуальний план аспіранта/здобувача є окремим документом, який розробляється на основі освітньо-наукової програми, складається з індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи та використовується для оцінювання успішності виконання запланованої роботи;</p> <p>Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання актуального завдання в сфері медицини, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення та оприлюднені у відповідних публікаціях. Дисертація не має містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації.</p> <p>Здобувач допускається до захисту дисертації тільки після виконання освітньо-наукової програми.</p> <p>Стан готовності дисертації здобувача до захисту визначається науковим керівником (або консенсусним рішенням двох керівників).</p> <p>Дисертація готується державною мовою. За бажанням здобувача дисертація може бути перекладена англійською мовою або іншою мовою, пов'язаною з предметом дослідження, з поданням перекладу до спеціалізованої вченої ради. В ній повинні бути чіткі, зрозумілі формулювання положень, отриманих результатів тощо. За всі відомості, викладені в дисертації, порядок використання фактичного матеріалу та іншої інформації під час її написання, обґрунтованість висновків та положень, які в ній захищаються, несе відповідальність безпосередньо здобувач – автор дисертації.</p> <p>Оформлення дисертації має відповідати діючим вимогам.</p> <p>Експертна комісія та спеціалізована вчена рада університету вивчає питання про наявність або відсутність у дисертації текстових запозичень, використання ідей, наукових результатів і матеріалів інших авторів без посилання на джерело.</p>

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Закон України “Про вищу освіту” № 1556-VII / Верховна Рада України. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
2. Закон України “Про освіту” № 2145-VIII / Верховна Рада України. <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
3. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність»: № 848-VIII / Верховна Рада України. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>
4. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12 січня 2022 р. № 44 (зі

змінами від 21.03.2022 № 341) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/44-2022-п>.

5. Національний класифікатор України: Класифікатор професій ДК 003:2010: Наказ Держспоживстандарту України від 28.07.2010 № 327 (va327609-10, поточна редакція від 29.12.2022). <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10>

6. Національний класифікатор України: «Класифікація видів економічної діяльності» ДК 009:2010 <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vb457609-10>

7. Національна рамка кваліфікацій: Постанова Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2011 р. №1341 (із змінами внесеними згідно з Постановами КМ № 509 від 12.06.2019, № 519 від 25.06.2020) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п#Text>

8. Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти: Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2024 р. № 1021) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF#Text>

9. Про затвердження Переліку спеціальностей, здобуття ступеня освіти з яких необхідне для доступу до професій, з яких запроваджено додаткове регулювання: Наказ Міністерства освіти і науки України від 22.05.2020 р. №673 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0502-20#Text>

10. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» № 261 від 23 березня 2016 р. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-п>;

11. Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Вимог до міждисциплінарних освітніх (наукових) програм» від 01.02.2021 р. № 128 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0454-21>;

12. Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти: Постанова Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 № 1187 (Редакція від 04.01.2024, підстава - 1134-2023-п) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-%D0%BF#Text>.

13. Положення про організацію освітнього процесу у закладах охорони здоров'я за участю науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти, що здійснюють підготовку здобувачів вищої освіти у сфері охорони здоров'я: Постанова Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2020 р. №1337 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1337-2020-п#Text>.

14. Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2022-2032 роки: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 23 лютого 2022 р. № 286-р. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/286-2022-р#Text>

15. Операційний план реалізації у 2022-2024 роках Стратегії розвитку вищої освіти на 2022-2032 роки: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 23 лютого 2022 р. № 286-р. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/286-2022-р#Text>

16. Наказ МОН України № 1583 від 29.12.2023 "Про внесення змін до деяких стандартів вищої освіти"(стратегія безбар'єрності)" (п. 5)

17. Наказ МОН України № 842 від 13.06.2024 "Про внесення змін до деяких стандартів вищої освіти" (п. 89)

18. Про внесення змін до деяких законів України щодо розвитку індивідуальних освітніх траєкторій та вдосконалення освітнього процесу: Закон України № 3642-IX/ Верховна Рада України. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3642-20#Text>

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам ОНП

Позначки компетентностей та освітніх компонентів	ОК1	ОК2	ОК3	ОК4	ОК5	ОК6	ОК7	ОК8	ОК9	ОК10	ОК11
ЗК 1	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ЗК 2	*	*	*	*	*	*	*		*		*
ЗК 3	*			*		*			*		*
ЗК 4	*					*	*				
ЗК 5		*	*	*	*				*	*	*
ЗК 6		*	*			*		*	*	*	*
ЗК 7	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ФК 1	*	*	*		*	*		*	*		*
ФК 2					*	*	*		*		*
ФК 3	*			*	*	*	*				
ФК 4						*	*				
ФК 5	*					*	*				
ФК 6	*			*	*	*	*				
ФК 7				*				*	*	*	*
ФК 8	*	*	*	*	*	*	*				
ФК 9								*		*	
ФК 10								*	*	*	*
ФК 11	*			*	*			*	*		

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам ОНП (продовження)

Позначки компетентностей та освітніх компонентів	БК 1.1	БК 1.2	БК 1.3	БК 1.4	БК 1.5	БК 2.1	БК 2.2	БК 2.3	БК 2.4	БК 2.5	БК 3.1	БК 3.2	БК 3.3	БК 3.4
ЗК 1	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ЗК 2					*	*	*	*	*	*				
ЗК 3					*	*		*	*					
ЗК 4			*				*			*				
ЗК 5	*	*	*	*	*	*				*	*	*	*	*
ЗК 6	*	*			*		*	*	*					
ЗК 7	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ФК 1	*	*	*	*		*	*	*	*	*				
ФК 2								*	*					
ФК 3						*	*	*	*					
ФК 4						*		*	*					
ФК 5							*	*	*					
ФК 6						*	*	*	*					
ФК 7			*							*	*	*	*	*
ФК 8						*					*	*	*	*
ФК 9			*											
ФК 10			*	*	*									
ФК 11	*	*		*				*	*	*				

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами ОНП

Позначки компетенцій та освітніх компонентів	ОК1	ОК2	ОК3	ОК4	ОК5	ОК6	ОК7	ОК8	ОК9	ОК10	ОК11
ПРН 1	*	*	*		*	*	*	*	*	*	*
ПРН 2	*	*	*		*	*	*		*		
ПРН 3	*					*			*		
ПРН 4	*			*		*	*				
ПРН 5				*		*	*				
ПРН 6	*	*	*	*	*	*	*				
ПРН 7				*		*	*				
ПРН 8				*		*	*		*	*	
ПРН 9				*	*	*	*				
ПРН 10		*	*	*		*		*	*	*	*
ПРН 11	*	*	*	*	*	*	*				
ПРН 12		*	*	*	*	*			*	*	*
ПРН 13								*		*	
ПРН 14						*		*		*	*
ПРН 15	*			*		*			*	*	*

